

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**УДОСКОНАЛЕННЯ
ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

**Удосконалення освітньо-виховного процесу
в закладі вищої освіти**

збірник науково-методичних праць

**Запоріжжя
2023**

УДК 821.161.2.09 (062.552)

У45

Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. Вип. 26. 332 с.

Рекомендовано до друку вченою радою

*Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
протокол №11 від 30.05.2023 р.*

Редакційна колегія:

Кюрчев С.В., д.т.н., професор, ректор ТДАТУ (головний редактор); Ломейко О.П., к.т.н., доцент, перший проректор (заступник головного редактора); Шарова Т.М., д.філол.н., професор, начальник ННЦ; Панченко А.І., д.т.н., професор, проректор з наукової роботи; Галько С.В., к.т.н., доцент, в.о. декана факультету енергетики та комп'ютерних технологій, Колокольчикова І.В., д.е.н., професор, в.о. декана факультету економіки та бізнесу; Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології; Кувачов В.П., д.т.н., професор, в.о. декана механіко-технологічного факультету; Шокарев О.М., в.о. керівника ННІ ЗУП, кандидат технічних наук, доцент; Землянська А.В., к.філол.н., доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук.

У збірнику подано матеріали науково-методичної конференції ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти» (29 травня 2023 р., м. Запоріжжя).

Публікації присвячені питанням розвитку вищої освіти в умовах дистанційного навчання, використання інноваційних технологій в освітньому процесі, впровадження результатів наукових досліджень з пріоритетних напрямів у фахову підготовку здобувачів освіти технічних спеціальностей, провідним тенденціям суспільно-гуманітарної освіти.

Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, учителям-практикам, аспірантам та здобувачам вищої освіти.

Статті опубліковано мовою оригіналу

Адреса редакції: 72312, ТДАТУ, пр-т Соборний, 226,

м. Запоріжжя, Запорізька обл.

e-mail: nnc@tsatu.edu.ua

Навчально-науковий центр університету

© Автори публікацій, 2023

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023

ЗМІСТ

Антонова Г.В. <i>Дистанційне навчання: можливості та реальний досвід</i>	7
Болтянський Б.В., Болтянська Л.О. <i>Особливості використання ІТ-технологій в умовах дистанційного навчання</i>	13
Верхоланцева В.О., Паляничка Н.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Міжнародна діяльність ТДАТУ в умовах воєнного стану</i>	21
Вершков О.О., Антонова Г.В. <i>Психологічна модель, що оперує формальними позначеннями емоційних станів</i>	26
Вершков О.О., Мацулевич О.Є., Тетервак І.Р. <i>Програмна реалізація процесу моделювання функціональних поверхонь двигунів внутрішнього згоряння при виконанні лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології у виробництві»</i>	31
Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Ковальов О.О. <i>Використання інформаційних технологій як ефективного засобу вивчення дисципліни «Основи проектування систем електрифікації»</i>	37
Дашивець Г.І., В'юнник О.В. <i>Застосування сітьового моделювання виробничих процесів в інженерних дисциплінах</i>	47
Дереза О.О., Дереза С.В. <i>Особливості підготовки фахівців технічних спеціальностей</i>	56
Єременко Л.В., Ісакова О.І., Шлеїна Л.І., Зімонова О.В. <i>Аналіз підходів до розуміння конфліктності як якості особистості в соціальній психології</i> ...	63
Журавель Д.П., Бондар А.М. <i>Інноваційні технології профорієнтаційної роботи для здобувачів освіти технічних спеціальностей</i>	74
Землянський А.М., Землянська А.В. <i>Значення дисципліни «Політологія» для формування політичної культури майбутніх фахівців</i>	80
Зімонова О.В., Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В. <i>Щодо формування комунікативної культури здобувачів вищої освіти</i>	89
Зінов'єва О.Г. <i>Організація самостійної роботи студентів на базі використання інформаційних технологій</i>	97

Ісакова О.І., Шлєіна Л.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Філософський аспект розвитку вищої освіти</i>	103
Ковальов О.О., Самойчук К.О., Фучаджи Н.О., Гулевський В.Б. <i>Формування навичок науковця при викладанні дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»</i>	112
Козлова Л.В., Малюк Т.В. <i>Методичні підходи до проведення навчальної практики в дистанційному режимі</i>	120
Колесніков М.О., Покопцева Л.А., Пащенко Ю.П. <i>Неформальна освіта – крок до кар'єрного зростання</i>	128
Кривонос І.А. <i>Імплементация інтерактивних методів у процес вивчення іноземної мови дистанційно студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа»</i>	140
Ломейко О.П., Самойчук К.О. <i>Динаміка контингенту здобувачів ТДАТУ в 2022-2023 навчальному році</i>	149
Мацулевич О.Є., Антонова Г.В. <i>Автоматизація робочого місця інженера-механіка</i>	160
Мацулевич О.Є., Дереза О.О., Тетервак І.Р. <i>Використання САD-системи UNIGRAPHICS для технологічної підготовки виробництва корпусних деталей</i>	166
Михайленко О.Ю., Чаплінський А.П. <i>Колористичне рішення учбових приміщень з урахуванням норм ергономіки</i>	176
Паляничка Н.О., Верхованцева В.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Особливості викладання технічних дисциплін при дистанційному навчанні у період воєнного стану</i>	183
Панченко А.І., Волошина А.А., Мельник О.В., Волошин А.А. <i>Шляхи удосконалення дистанційного навчання при викладанні технічних дисциплін у вищій школі</i>	188

Покопцева Л.А., Колесніков М.О. <i>Розвиток особистості фахівця з агрономії під час навчання у вищій школі.....</i>	200
Попова І.О. <i>Формування soft skills у здобувачів вищої освіти енергетичного напрямку в процесі вивчення теоретичних основ електротехніки.....</i>	206
Попова І.О., Квітка С.О., Чаусов С.В. <i>Особливості організації освітнього процесу здобувачів-енергетиків із вивчення обов'язкових дисциплін в умовах воєнного стану.....</i>	216
Сабо А.Г. <i>До дискусії щодо доцільності застосування презентацій у навчальному процесі.....</i>	224
Самойчук К.О. <i>Методика написання наукової статті здобувачами вищої освіти технічних спеціальностей в умовах військового стану.....</i>	231
Сахно Л.А. <i>Кейс-технології у викладанні обліково-аналітичних дисциплін.....</i>	241
Скляр О.Г., Скляр Р.В. <i>Використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання.....</i>	250
Тараненко Г.Г. <i>Педагогічний дизайн як актуальна тенденція підвищення якості освіти.....</i>	259
Червоткіна О.О., Верхованцева В.О., Паляничка Н.О. <i>Основні тенденції розвитку професійної освіти в Україні і за кордоном.....</i>	265
Червоткіна О.О., Ковальов О.О., Фучаджи Н.О., Матвіїшин П.В. <i>Навчання під час війни в Україні.....</i>	273
Шаров С.В. <i>Методичні підходи до викладання технології проектування та адміністрування баз даних.....</i>	281
Шарова Т.М. <i>Навчальний процес релокованого закладу вищої освіти в умовах воєнного стану.....</i>	288
Шарова Т.М., Землянська А.В. <i>Використання Освітнього порталу в дистанційному навчанні: недоліки й переваги.....</i>	297

Шлеїна Л.І. <i>Академічна доброчесність як невід'ємна складова сучасної вищої освіти</i>	304
Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Інформаційні технології та їх застосування у процесі викладання суспільно-гуманітарних дисциплін</i>	312
Kryvonos I. <i>The improvement of listening skills of future Hotel and Restaurant business specialists during the learning of the discipline «English for specific purposes»</i>	318
Lubko D. <i>Improving students' educational practice using interactive technologies on the Arduino platform</i>	326

Ломейко О.П., к.т.н., доцент, Самойчук К.О., д.т.н., професор
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

ДИНАМІКА КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ТДАТУ У 2022-2023 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Анотація. У статті викладені статистичні дані зміни контингенту здобувачів вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного за 2022-2023 н.р. На прикладі цих даних проаналізовано причини зміни контингенту в сучасних реаліях воєнного стану та переміщеного навчального закладу в розрізі факультетів та форми навчання. Надані рекомендації для підвищення чисельності здобувачів університету на наступні роки.

Ключові слова: контингент здобувачів, причини відрахування, зміна контингенту здобувачів вищої освіти, тенденція змін.

Постановка проблеми. Задача балансування між штатним розкладом науково-педагогічних працівників та чисельністю здобувачів вищої освіти для кожного факультету закладу вищої освіти є однією з головних для його керівництва. Особливо гострим стає це питання під час воєнного стану після повномасштабного воєнного вторгнення в нашу країну у 2022 році. З цього часу університетська система працює в екстремальному режимі [1]. Питання, які встали особливо гостро, це: безпека функціонування університету й організація освітнього процесу в умовах воєнного стану. Чисельність здобувачів впливає на фонд заробітної плати університету, і, як наслідок, на кількісний (та, певним чином, якісний) склад викладачів закладу [1; 2]. А без відповідного рівня професорсько-викладацького складу неможливе виконання ще однієї задачі, рішення якої стало необхідним у стислі строки: надання Україні Європейською радою статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу. Спосіб вирішення задачі не тільки збереження, але й підвищення якості освітнього процесу в закладі вищої освіти впливає не тільки на особисті економічні та наукові показники окремого університету, а й на вирішення вищевказаних задач рівня всієї України. Розуміння причин

відрахування здобувачів зможе допомогти визначити групи здобувачів, які знаходяться в групі ризику, та запропонувати організаційні заходи для керівництва університету в умовах воєнного часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роки до повномасштабного вторгнення на зміну контингенту здобувачів у закладах вищої освіти основними чинниками були [3]:

- демографічна ситуація в регіоні;
- кількість випускників шкіл у регіоні;
- успішність навчання здобувачів;
- якість освітніх програм;
- професійна майстерність викладачів.

Навесні 2022 року до них додалися:

- географічне розташування закладу – віддаленість від зони бойових дій та переміщення закладів освіти з окупованих територій;

- близькість до об'єктів інфраструктури, які нападник може визначити цілями своєї військової атаки;

- практично повна неможливість проводити заняття у навчальних аудиторіях;

- скорочення фінансування завдяки пріоритету оборонним потребам країни;

- проблеми зі зв'язком в учасників освітнього процесу.

Внаслідок нових викликів довелось істотно коригувати методи й форми передачі знань та навичок здобувачам вищої освіти. Важливим інструментом для Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного став електронний Освітній портал, завдяки якому стало можливим у час, коли відновлювався зв'язок (а це часто відбувалось в нічний період доби), отримувати доступ до навчальних матеріалів із дисциплін відповідних спеціальностей.

Для вирішення проблеми збереження контингенту здобувачів та одночасно запобігання зниження рівня знань здобувачів автори [2; 3] пропонують метод сегментування здобувачів за групами ризику щодо відрахування чи успішного навчання на освітній програмі. Результатом сегментування стане опис структури існуючих здобувачів та здобувачів у минулому та визначення тих із них, які, з одного боку, мають найвищий рівень припинення взаємодії з університетом (ймовірний, природний та примусовий відтоки), а з іншого боку – найвищі шанси розширити свій життєвий цикл у складі користувачів ЗВО в якості слухачів інших освітніх програм.

Формування контингенту здобувачів вищої освіти значною мірою визначався кількістю випускників шкіл – потенційних здобувачів ЗВО, кількісні показники яких останні роки знижувались [4; 5]. Під час вступної кампанії 2022 року до цього додалися проблеми відсутності зв'язку в багатьох потенційних абітурієнтів університетів, які знаходились у прифронтових зонах та на окупованих територіях. Ще одна проблема, яка впливає та дасть свій негативний результат на контингент абітурієнтів у 2023 та наступних роках, – виїзд школярів за кордон. Частина з них планує продовжити навчання не в нашій країні.

Однією з важливих проблем, яка впливала на рух контингенту здобувачів у 2019-2021 навчальних роках – незатребуваність вищої освіти за спеціальностями природничого та технічного напрямків, окрім комп'ютерних наук, що призводило до спотворення структури контингенту здобувачів та абітурієнтів за науковими напрямками [6–8]. Під час воєнного стану можна прогнозувати підвищення цієї нерівномірності внаслідок суттєвого збільшення необхідності в спеціалістах-випускниках професійної освіти.

Формулювання цілей статті. Метою цієї публікації є аналіз зміни показників контингенту здобувачів вищої освіти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) та розробка рекомендацій щодо збереження чисельності здобувачів в умовах воєнного стану та переміщеного навчального закладу.

Виклад основного матеріалу досліджень. Інформація щодо змін у контингенті здобувачів акумулюється та піддається обліку в навчальному відділі ТДАТУ. Оновлення інформації відбувається щомісяця зі складанням статистичного звіту за формою 2-3 НК на початок навчального року станом на 01 жовтня.

Для загального розуміння на слайді відображені статистичні дані зміни контингенту здобувачів з 2006 року.

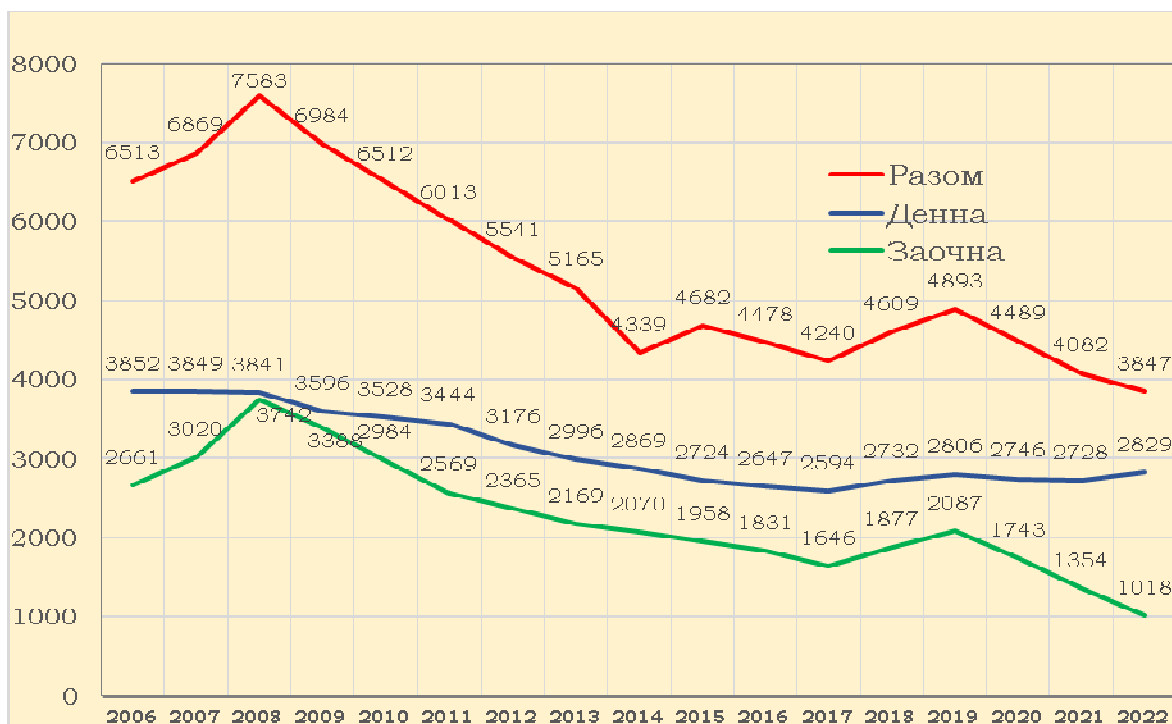

Рис. 1. Динаміка зміни контингенту здобувачів вищої освіти ТДАТУ за 2006-2022 роки

Як видно з графіка, з 2008 по 2014 роки спостерігається щорічне різке зниження кількості здобувачів, а з 2014 року кількість здобувачів на денній формі навчання залишається на одному рівні, а на заочній формі – після 2019 року спостерігається тенденція щодо зниження.

Згідно зі статистичними звітами, станом на початок навчального року в університеті навчалось 3830 осіб (таблиця 1).

Таблиця 1. Контингент здобувачів, станом на початок 2022-2023 н.р.

	Форма навчання		денна			заочна			ВСЬОГО
	ОС		Всього ОС «Бакалавр»	Всього ОС «Магістр»	РАЗОМ	Всього ОС «Бакалавр»	Всього ОС «Магістр»	РАЗОМ	
Всього за університетом	РАЗОМ		2066	746	2812	696	322	1018	3830
	у тому числі	ДЗ	1260	591	1851	175	132	307	2158
		К	806	155	961	521	190	711	1672
	Академічні відпустки		27	3	30	23	5	28	58

При цьому на денній формі навчання – 2812 осіб, на заочній формі навчання – 1018 осіб, в тому числі:

– на денній формі навчання 1 особа з іноземним громадянством: Республіка Пакистан – 1;

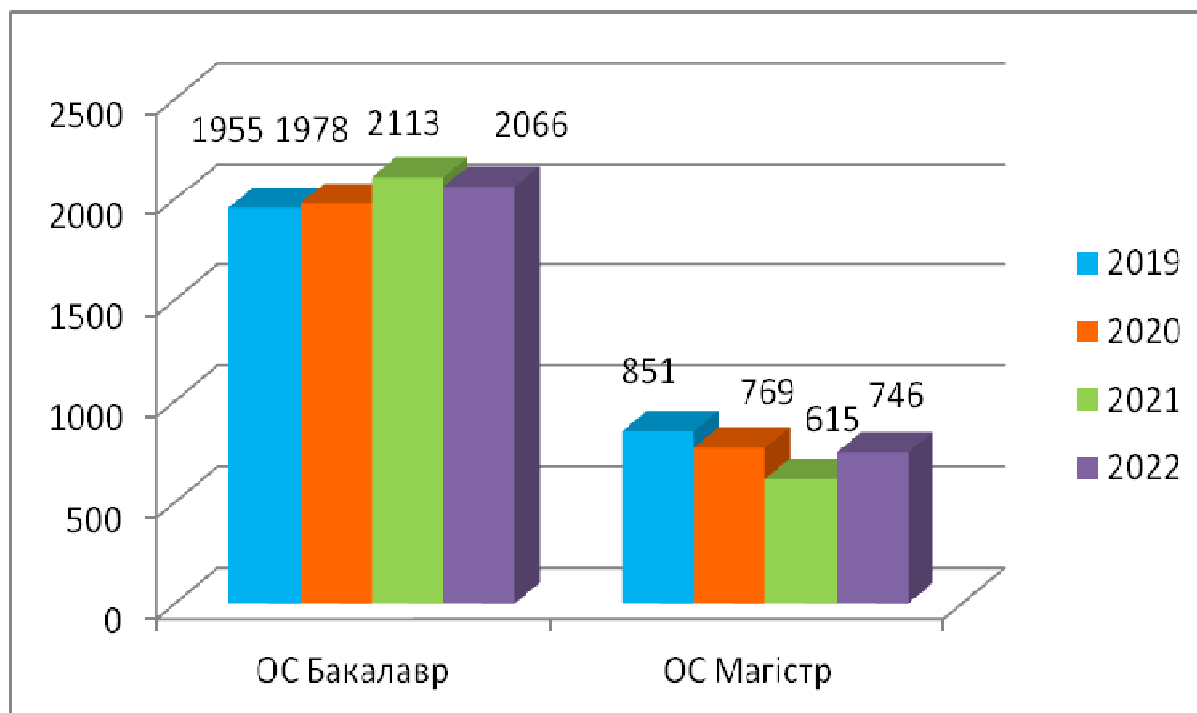
– за факультетами – МТФ – 827 осіб; ЕКТ – 447 осіб; АТЕ – 750 осіб і ФЕБ – 788 осіб.

На денній формі за рахунок коштів державного бюджету навчалось 1851 осіб та за рахунок фізичних осіб 961 осіб, з них 30 осіб знаходилися в академічній відпустці. На заочній формі – 307 особи, 711 осіб та 28 осіб відповідно.

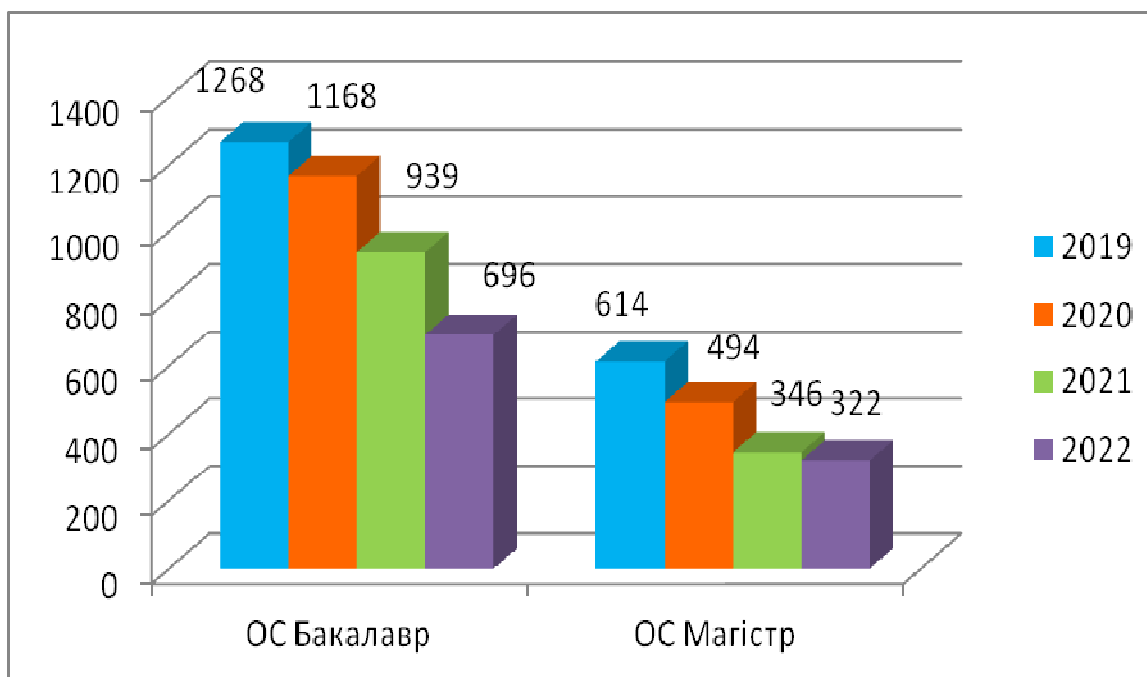
Порівняння з 2019-2022 навчальним роком по денній і заочній формах відображено на рисунку 2.

У жовтні-листопаді 2022 року на заочну форму навчання додатково прийнято 35 осіб, в т.ч. за ОС «Бакалавр» – 29 осіб та за ОС «Магістр» – 6 осіб. У жовтні-листопаді 2022 року також на денну форму навчання додатково прийнято 56 осіб, в т.ч. за ОС «Бакалавр» – 31 особу та за ОС «Магістр» – 25 осіб.

На жаль, із різних причин з початку навчального року до 01.12.2023 року було відраховано 74 особи, з них 39 осіб з денної та 35 із заочної форм навчання. При цьому бакалаврів – 30 осіб з денної та 29 осіб заочної форм навчання та магістрів – 9 осіб та 6 осіб відповідно.

a)

б)

Рис. 2. Порівняння контингенту денної і заочної форми навчання: а) денна, б) заочна.

Станом на 01.12.2022 року в університеті навчалось 3847 особи, при цьому на денній формі навчання – 2829 осіб, на заочній формі навчання – 1018 осіб (таблиця 2).

Таблиця 2. Контингент здобувачів станом на 01.12.2022 року

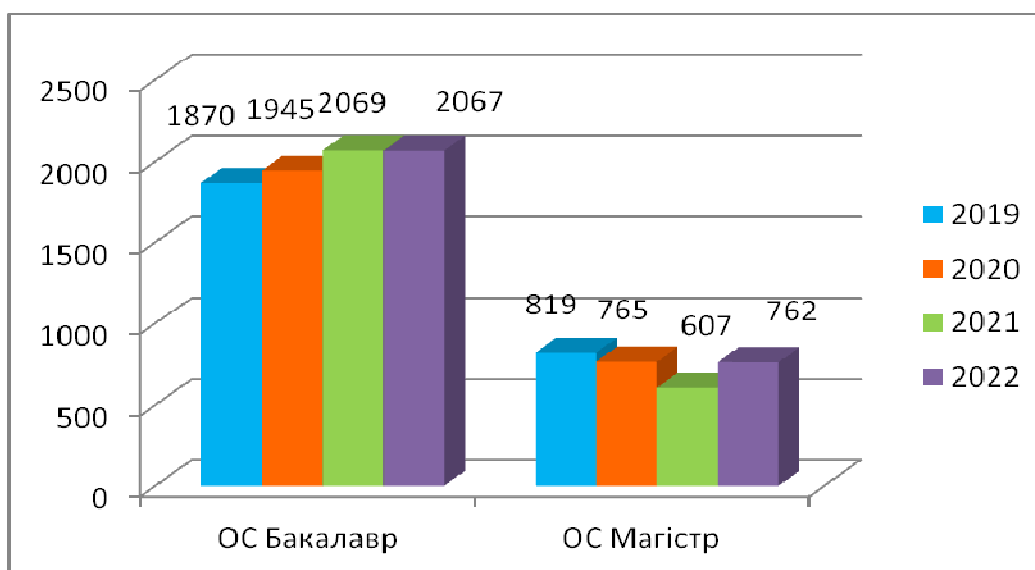
	Форма навчання		денна			заочна			ВСЬОГО
	ОС		Всього ОС «Бакалавр»	Всього ОС «Магістр»	РАЗОМ	Всього ОС «Бакалавр»	Всього ОКР «Магістр»	РАЗОМ	
Всього за університетом	РАЗОМ		2067	762	2829	696	322	1018	3847
	у тому числі	ДЗ	1273	590	1863	175	132	307	2170
		К	794	172	966	521	190	711	1677
	Академічні відпустки		34	2	36	8	2	10	46

У тому числі за факультетами – МТФ – 860 осіб; ЕКТ – 435 осіб; АТЕ – 760 осіб і ФЕБ – 774 особи.

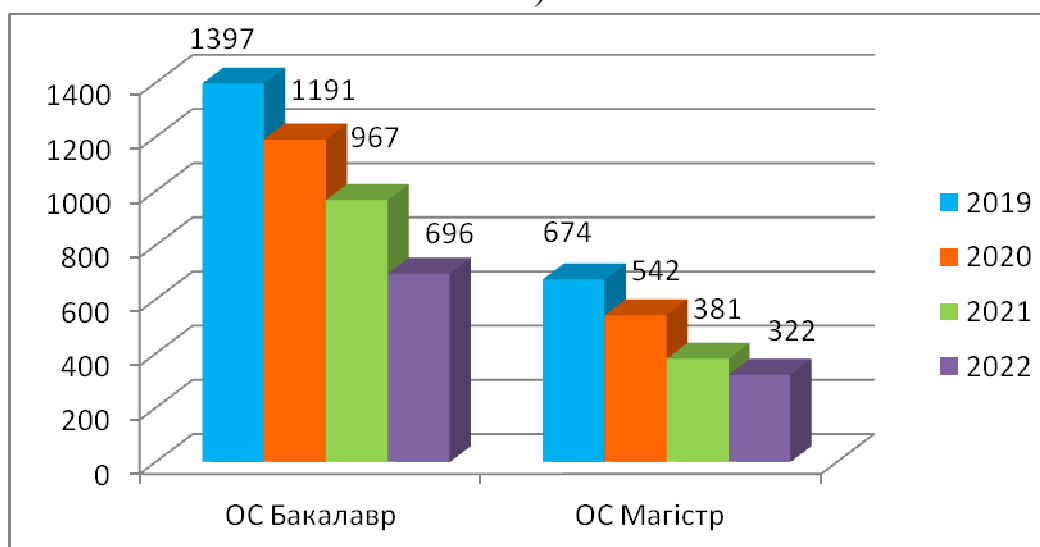
На денній формі за рахунок коштів державного бюджету навчалося 1863 особи та за рахунок фізичних осіб – 966 осіб, з них 36 осіб знаходилися в академічній відпустці. На заочній формі – 307 осіб, 711 осіб та 10 осіб відповідно.

Порівняння з 2019-2022 навчальним роком за денну та заочну форму навчання відображено на рис. 3.

Згідно з графіком навчального процесу в лютому 2023 року була проведена атестація щодо встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань. Усього в лютому 2023 року закінчили навчання 421 особа (за ОС «Бакалавр» – 108 осіб та за ОС «Магістр» – 313 осіб).

а)

б)

Рис. 3. Порівняння з 2019-2022 навчальним роком за денну та заочну форму навчання: а) денна, б) заочна.

За денною формою навчання випущено 192 особи за ОС «Магістр». Зменшення кількості магістрів 2 курсу у 2022-2023 навчальному році обумовлено тим, що у 2020 році набір на М1 курс був значно меншим через те, що ЗВО ОС «Бакалавр» 2с курсів спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія» та «Публічне управління та адміністрування» не закінчили навчання, а були переведені на 3с курс.

За заочною формою навчання випущено 229 осіб, з них – за ОС «Бакалавр» – 108 осіб та за ОС «Магістр» – 121 особа.

Кількість випускників за факультетами: МТФ – 52 осіб; ЕКТ – 50 осіб; АТЕ – 38 особи; ФЕБ – 52 особи та ННІ ЗУП – 229 особи.

На жаль, з початку року ми маємо, так би мовити, безповоротні втрати, тобто здобувачів, які з тих або інших причин залишили університет та були відраховані. Всього з початку навчального року до 01.04.2023 року відраховано 258 осіб що складає 6,7% від загальної чисельності ЗВО станом на 01.12.2022 року. З них: за власним бажанням – 32, через академічну неуспішність – 148, за порушення умов контракту – 18, переведено до іншого ВНЗ – 1, переведено до ННІ ЗУП – 4, не приступили до занять протягом 10 днів – 41, з інших причин – 14 осіб.

Кількість відрахованих за факультетами: МТФ – 46, ЕКТ – 35, АТЕ – 44, ФЕБ – 31 та ННІ ЗУП – 102 особи.

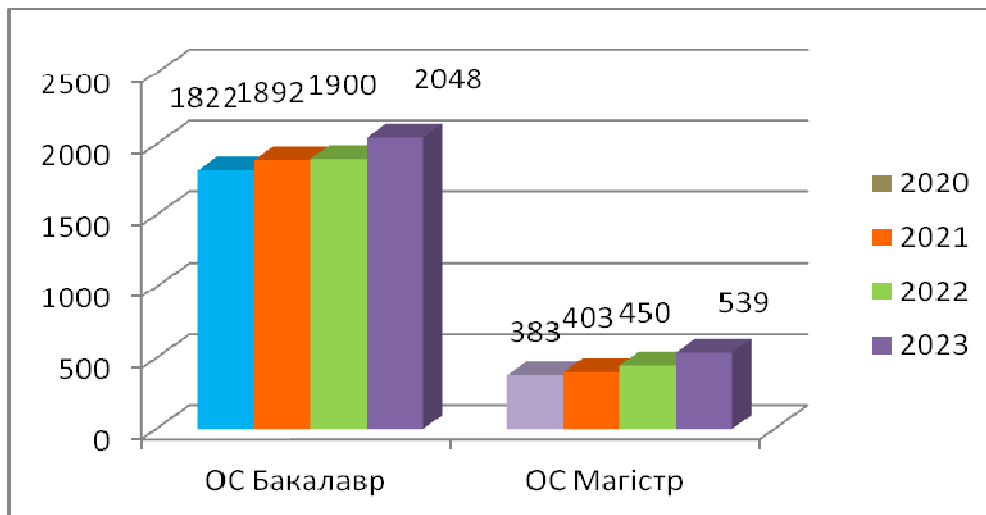
Таким чином, враховуючи рух здобувачів вищої освіти, станом на 01.04.2023 року в університеті навчається 3321 особа, при цьому на денній формі навчання – 2587 осіб, на заочній формі навчання – 734 особи, в тому числі за факультетами – МТФ – 803 особи; ЕКТ – 374 особи; АТЕ – 696 осіб і ФЕБ – 714 осіб.

На денній формі за рахунок коштів державного бюджету навчається 1968 осіб та за рахунок фізичних осіб – 619 осіб, з них 41 особа знаходилися в академічній відпустці.

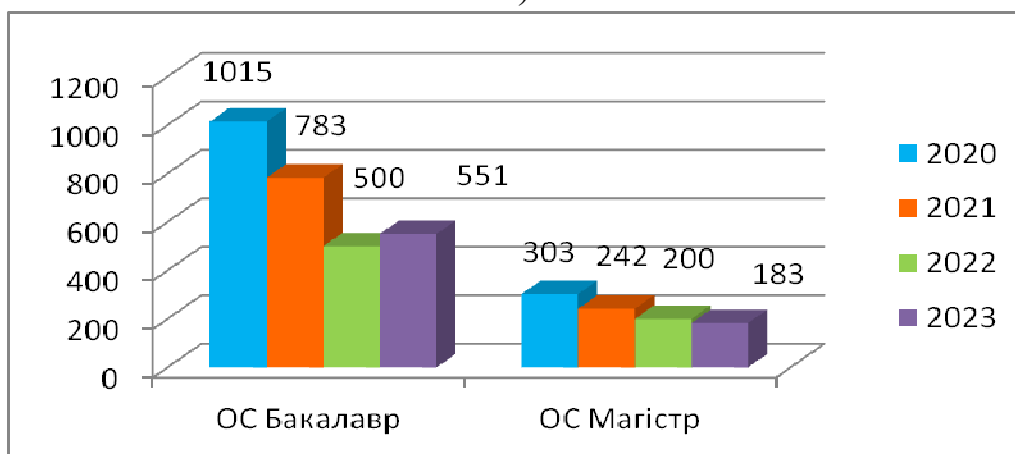
На заочній формі – 246 осіб, 488 осіб та 18 осіб відповідно.

Порівняння з 2020-2023 роком за денну форму та заочну навчання відображено на рисунку 4.

Таким чином, одним із головних наших завдань є максимальне збереження контингенту здобувачів за підсумками літньої екзаменаційної сесії, у тому числі за рахунок продовження сесії до 31.08.23 бо надання академічних відпусток з правом на повторне навчання.

а)

б)

Рис. 4. Порівняння контингенту з 2020-2023 рр.

Висновки. Таким чином, для стабілізації контингенту здобувачів вищої освіти в університеті в умовах воєнного часу для переміщеного університету, яким є ТДАТУ, необхідно реалізувати ряд організаційних заходів:

1. Проаналізувати причини зменшення контингенту здобувачів протягом навчального року та привести штатний розпис у відповідність до нормативів чисельності здобувачів вищої освіти за спеціальностями.

2. Не допускати комплектування мало чисельних груп та відкоригувати вихідні дані для розрахунку навчального навантаження кафедр на 2023-2024 навчальний рік.

3. Навчальному відділу провести розрахунок навчального навантаження кафедр університету на 2023-2024 навчальний рік.

4. Деканам факультетів, керівнику ННІ ЗУП, завідувачам кафедр та приймальній комісії університету забезпечити ефективну

профорієнтаційну роботу приймальної компанії з урахуванням особливостей прийому 2023 року та воєнного стану в Україні.

Література

1. Освіта України в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичний збірник. Київ : МОН, 2022. 358 с.

2. Воропай О.К., Пічик К.В., Чала Н.Д. Методика сегментації та аналізу відтоку здобувачів на освітніх програмах університетів. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/21678>

3. Ломейко О.П., Самойчук К.О. Динаміка контингенту здобувачів ТДАТУ. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2022. Вип. 24. С. 348–355.

4. Кюрчев В.М., Ломейко О.П., Самойчук К.О. Реалізація змішаної форми навчання здобувачів у закладах вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2021. Вип. 24. С. 12–17.

5. Ломейко О.П., Самойчук К.О. Розвиток дуальної форми освіти, як дієвого механізму підвищення якості підготовки фахівців. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь, 2020. Вип. 24. С. 13–17.

6. Ломейко О.П., Самойчук К.О. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті. *Тези Міжнародної науково-методичної конференції «Інженерна освіта у сфері харчової і готельної індустрії: виклики сьогодення» до 50-річчя кафедри устаткування харчової і готельної індустрії ім. М.І. Беляєва*. Харків, ХДУХТ. 2019. С 140–142.

7. Шарова Т.М., Ломейко О.П., Землянська А.В., Шаров С.В. Моніторинг гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Вип.88. С. 224–229.

8. Верхоланцева В.О., Самойчук К.О., Паляничка Н.О. Реалізація освітнього процесу в університеті. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2022. Вип. 24. С. 187–192.

Lomeiko O., Samoichuk K. Dynamics of the contingent of TDATU students in the 2022-2023 academic years

Summary. *The article presents statistical data on changes in the contingent of higher education graduates at the Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University for 2022-2023. On the example of these data, the reasons for the change in the contingent in the modern realities of the military state and the displaced educational institution were analyzed in terms of faculties and forms of education. Recommendations are provided for increasing the number of university graduates for the following years.*

Key words: *contingent of students, reasons for exclusion, change in contingent of higher education applicants, trend of changes.*

